Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

μου δίκας ἐκτίσω, μὴ κἀκεῖνος τὰ νέας ἐπιβαρύνωσι!
Δέδοικα δὲ μὴ καὶ τρέχω παντάπασιν εἰς κενόν, καὶ
πρὸς ἀέρα πυκτεύω, καὶ σπείρω σπόρον ἄγονον, στάχυς
καὶ ἰσχνὰς καρποφοροῦντα, ἢ χόρτον δὲ ἵνα δωμάτων
ὃν οὐκ ἐπλήρωσε τὴν χεῖρα αὐτοῦ ὁ θερίζων, καὶ τὸν κόλπον αὐτοῦ
τὰ δράγματα συλλέγων"! Διὰ ταῦτα καὶ στένω κατ'
ἐμαυτόν, καὶ φέρω μισθὸν μεμψιμοιρῶν, εἴπερ κακῶς
[illegible] ὑπὸ τῶν τῆς εὐσεβείας ἐχθρῶν, καὶ σκοπὸς τῶν
τοξευμάτων αὐτοῖς καταστάς, οὐδὲ γοῦν τῆς παρὰ τῶν
ὑπομένων καὶ τῆς εὑρίσκων
οἰκείων ἀξιοῦμαι παραμυθίας ([illegible]
+ τὸν παρακαλοῦντα [illegible] κατὰ τὸν ψαλμῳδόν).
(καὶ τῆς εὑρίσκων) [illegible] · εἰ δὲ καὶ μεθ' ἀποσιωπήσεως ἐξῆλθεν πρὸς
σὲ τοῖς αὐτόθι [illegible] παλαιοῖς ἔγγραφα
[illegible] ἐπιστολάς, καὶ τοῦτο δίκαιον νομίζω τῶν
ἡμαρτημένων μοι παιδείαν. Ἐδυσχέραναν γάρ μοι τὰ ἀνω-
μάλως οἱ γεραιοὶ τῆς ἐκκλησίας ποιμένες, διὰ τοῦτο
καὶ ἐσιώπησαν, οὐδ' ὅλως ἴσως ἀφορμήν μοι παρέχοντες
περὶ ματαίωσιν. Διὸ καὶ μᾶλλον αὐτοὺς καὶ [illegible]
εὐλαβοῦμαι καὶ προσκυνῶ καὶ τιμῶ. Ὑπομένω δὲ γενναί-
ως αὐτοὺς καὶ τὸν καθ' ἡμᾶς Μάρκελλον ἀνακηρύττοντα
δημοσίως μάρτυρα τῆς ἀρετῆς δόξαν [illegible]
ἀσεβεῖ[illegible] αὐτὸν τῆς ἐκκλησίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως"!
(Ψευδώνυμ. Γερμαν. σελ. 54 σημ.). Εἰ μόνον ἐθεράπευσέ μου
τὴν ψυχήν, ὁ φιλόθεος καὶ συγχωρήσου τὴν ἐξομολόγησιν.
Ἐμέμψατό μοι τινὲς ὅτι) ἐξ [illegible] τὴν ἐπιστολιμαίαν [illegible]
διατριβὴν τὰς μεγάλας προσέθηκα πέρα μνημονεύσας εὐχα-
ρίστως τὸ ὄνομα τοῦ Κοραῆ. Καὶ περὶ μὲν τὸ ὅλον βιβλίον,

ἐλλιποῦς καὶ χαμαιπετοῦς — σεμνότητος — οὐ πάνυ δὲ
ὅτι σμικροῦ) [illegible] καὶ τῆς) ὑποθέσεως [illegible] ἀνάξιον [illegible]
[illegible], τοῦτο [illegible] καὶ αὐτὸς) ὁμολογῶ, καὶ τοὺς
ἐμοὺς ἰδρῶτας αἰσθάνομαι μάτην ἐπ' αὐτῷ κεχυμένους
(καὶ εἴθε μάτην μόνον! μή ποτε καὶ ταύτην ἁμαρτίαν
εὑρεθῶμεν πρὸς ταῖς ἄλλαις προσθέντες, ἅτε μὴ καθαροὶ
καθαρᾶς ἁψάμενοι πραγματείας!). Περὶ τοῦ βιβλίου τοίνυν
[illegible] οὐδεμίαν περὶ ἐμαυτοῦ (μαρτυρίαν πρὸς ἔπαινον [illegible] ὡς κακῶς
καὶ ἀξίως [illegible] συντεταγμένου (ἀρκεῖ μοι ὅτι, θείᾳ χάριτι, τὸ ἀπαρα-
[illegible] τῆς τῶν θείων πατέρων διδασκαλίας οὐδὲ προσέχον-
σα πρὸς [illegible] κενοφωνίας τοῦ πόδα μου). Ὅτι δὲ
(καὶ τὸ ὀρθὸν καὶ ὅσιον) παρεξετράπη [illegible] μνημονεύσας, ὡς ἔπρεπεν, τοῦ
Κοραῆ, περὶ τούτου μόνου ἐξομολογοῦμαι πρὸς τὴν θεοσε-
βῆ σου ψυχήν, ὡς αἰσθηθεὶς [illegible] νομίζω [illegible] · [illegible] μόνον
ἐρρέθη τοιαύτη μομφὴ κατ' ἐμοῦ [illegible], ἀλλὰ καὶ ἐγράφη εἰς
τὰς [illegible] ἤδη περὶ τοῦ Ψευδωνύμου Γερμανοῦ αὐτόθι
(ὡς μοι [illegible]) [illegible] καὶ τοῦ Βάμβα διατριβῇ.
ἀνέγνων γὰρ καὶ ἐν αὐτῇ (σελ. 20) τὴν ἑξῆς
σημείωσιν· "ἀναγνοὺς ἐξαιρέτως τὴν [illegible] διατριβὴν
τοῦ κυρίου Κωνσταντίνου τοῦ ἐξ Οἰκονόμων ἐθαύμασα
δύο τινὰ καὶ μέγιστα· πρῶτον τὴν ἀσεβῆ [illegible]
του .... [illegible] τοῦ μὴ ἀνήκουσαν οὔτε εἰς τὸν ἱεροπρεπῆ
χαρακτῆρά του οὔτε εἰς τὸ [illegible] ἦθος του περὶ τοῦ ..
Κοραῆ οἰκονομίαν του" κτλ. — Περὶ τῶν αὐτῶν (νομίζω) γράφει
ἐπιπλήττων ὁ σοφὸς μοναχὸς Ἑλλάδιος, ὁ διδάσκαλος (ὡς
ὑπογράφεται)· καὶ ἰδοὺ οἱ λόγοι μου. Πολλὰ καὶ [illegible]

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Σκωπτικῆς θεραπευτικῆς διατάξεως ἔγραψε ὁ μακαρίτης ἐκεῖνος γέρων, ὃν ἐξέδωκε πέντε καὶ δέκα χρόνους πρότερον τὴν ὑπόθεσιν ἐμὰ ἐπιχειρήματα διατριβή. πρὸς δὲ τὸ λέγειν τὴν ἰδίαν αὐτὴν τῶν ὀρθοδόξων ὅτι λαϊκός, ὅτι [illegible] ἐξελέγχων ὅτι καὶ κατὰ τῆς ἐκκλησιαστικῆς διακοσμήσεως, καὶ κατὰ τοῦ ἁγίου φωτὸς ἐκεῖνος ἐξεγειρόμενος. Ἐσιώπησε δὲ καὶ ἡ Ἐκκλησία! Πρῶτος καὶ μόνος ἐγὼ [illegible] τὰ αὐτοῦ δυσφημίας αὐτῆς, καὶ τοῦ πρὸς τὸν Στέφανον αὐτοῦ σημειώσεων ἀνακαλύψας αὐτὰ ἐλέγξας τῆς διατριβῆς (σελ. 6), καὶ τὴν αὐτοῦ καινοφανῆ ~~αὐτοῦ~~ διδασκαλίαν ἐξήλεγξα (σελ. 20) καὶ τὴν ψευδώνυμον γνῶσιν (σελ. 34–36), καὶ τὰ [illegible] πλάνης τερετίσματα καὶ σοφίσματα (σελ. 35, 36), καὶ τὰ [illegible] Στέφανον τερατείας προσθήκην κατηγορήσαμεν (σελ. 37, 38), καὶ (ἵνα τ' ἄλλα παραλείπω) καὶ σοφὸν αὐτὸν λογιώτατον καὶ παθοὺς μαινόμενον εἶπον, ἐν οἷς τὸ τῆς περιφ-χείας γελοιότατον [illegible] ὄνομα (σελ. 279–280 σημ.). Ἀλλὰ καὶ [illegible] αὐτοῦ σημειώσεων (σελ. 300) ἀφορμὴν παρέσχον τῇ Ἐκκλησίᾳ πρὸς ἀποσκοράκισιν τῶν παραδόξων αὐτοῦ γνωμῶν, [illegible] αὐτῶν τῶν φρενῶν [illegible] ἐξεταζόμενος. Ταῦτα ἔγραψα, ὅτε ὁ Δικαιοφύλαξ ὁ ἐμὸς [illegible] περὶ τὸν Κοραῆ. καὶ μετὰ τὸν κοινὸν αὐτοῦ παρὰ τοῖς πλείστοις ἐκ-λιψιν [illegible], μετὰ τὴν [illegible] αὐτῶν περὶ ἐμὲ σχέσιν [illegible] τῆς ἀληθείας, μετὰ, ὡς πολλοὶ

τῶν αὐτοῦ συμπολιτῶν καὶ φίλων ἐμοὶ ἀληθεῦσι [illegible], [illegible]· ἀλλ' ἐξήλεγξα τὸν πλάνην εὐλόγως καὶ καθηκόντως. Ἐπειδὴ δὲ προσέθηκα καὶ τὸ σημαίνειν [illegible] δικαίως [illegible] τοῦ γένους φιλολογικῆς [illegible] πόνους, καὶ τοῦ ἠθικὸν τοῦ ἀνδρὸς καὶ σώφρονα βίον (καὶ [illegible] πολλοὶ τῶν κατ' Εὐρώπην [illegible] φωτὸς διάγειν) ἐπαινῶν, καὶ (τὸ δὴ μέγιστον) δεικνύων διὰ τούτο ὅτι ἡ Ἐκκλησία μόνη τὸ δυσσέβημα ἐξήλεγχε ~~[illegible]~~, ἀλλ' [illegible] ~~ἄλλα~~ τὴν βιωφελῆ σοφίαν τῶν καθ' ἡμᾶς [illegible] ~~[illegible]~~ καὶ τοῦτο ποιεῖ τε καὶ τοῦ [illegible] τοῦ ἐπὶ φιλοσοφία περὶ [illegible] αὐτῶν, οὐχὶ δὲ ~~[illegible]~~ κατασπεύχεται τῆς ἀληθοῦς παιδείας (ὡς οἱ ἐχθροὶ διακηρύττουσι) ἐπ[illegible] διὰ τοῦτο καὶ πανηγυριστὴς τῶν Κοραϊκῶν [illegible] ~~[illegible]~~ ὀνομάσθην; καὶ κακὴν οἰκονομίαν καὶ τῆς ἐκκλησίας χαρακτῆρι μεθόδους προσῆψαν οἰκονομικῶς ἀγάπην; ἤρκεσε δὲ καὶ μόνον τὸ σημείωμα πᾶσι διαφθείρας τοὺς [illegible], ὡς [illegible] [illegible] τὸ ὕδωρ καθαρὸν [illegible]; Οὐ πείθομαι ταῦτα, φίλε καὶ ἀδελφέ καὶ τὸ [illegible] ἄδικον νομίζω (ἢ [illegible] [illegible]). [illegible] δὲ πολλοῦ ὅτι [illegible] περὶ τοῦ θείου Γρηγορίου, ὅστις [illegible] "ἄνδρα πάντων ἡμῶν" τὸν [illegible] ὀνομάσας (ἢ κατεπρίσθη οὐδ' ὁ Μ. Ἀθανάσιος φιλοπονώτατον [illegible]) διεκήρυξεν (οἱ πατέρες) τὰς αἱρετικὰς ἐπὶ τῶν ὀρθῶν [illegible] φρονημάτων, οὐδὲ δι' ἐκεῖνα καὶ ταῦτα [illegible]. Καὶ [illegible] ἐμὲ ἐξομολογήσεις περὶ τοῦ [illegible].

Σὺ δέ, φίλε κορυφαῖε, μὴ μοι πάνυ ἀληθευτὴς [illegible] ὅρον [illegible] μετ' ἐμοῦ μεμελημένον καὶ φιλάλ[ληλον]

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

431

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

1838
Θω 6.

Τῷ πανοσιωτάτῳ καὶ σοφῷ ἱεροκήρυκι τῆς κεφαλῆς
Ἐκκλησίας κηρύκι εὐσεβεῖ τῷ Πανᾳ, Κ. Οἰκονόμῳ
χαίρειν.

« Πολλὰ κἀγαθὰ γένοιτο τῷ κοινῷ φίλῳ Κ. Λ. ὅτι ἐλθὼν αὐτόθεν καὶ συγγενόμενος μεθ' ἡμῶν αἴτιος τῆς διὰ γραμμάτων ὁμιλίας ἡμῖν κατέστη. Ἐγὼ δὲ καὶ πρότερον τιμῶν τὴν ἱεράν σου κορυφὴν, καὶ θαυμάζων τοὺς ὑπὲρ τῆς εὐσεβείας ἀγῶνας ἀγάμενος, πολὺ μᾶλλον ἐθαύμασα λαβὼν τὴν πολύτιμόν σου ἐπιστολήν. Εἰ δὲ βραδέως ἥκω πρὸς τὴν ἀπάντησιν, τοῦτο μὴ ἐμοῦ τὸ ἔγκλημα λογιζέσθω, παρακαλῶ, ἀλλὰ τῆς περιστάσεως· ἔτυχον γὰρ ἀπιὼν εἰς τὸ Μέγα Σπήλαιον καὶ διατρίβων κατὰ τὴν Ἀχαΐαν, ὁπότε τὰ γράμματα τῆς σῆς ἱερότητος ἦλθον εἰς Ἀθήνας· οἱ δὲ οἰκεῖοι παραλαβόντες ἔμενον τὴν ἐμὴν ἐπιστροφήν. Σὺ μὲν οὖν ὦ φίλη καὶ ἱερὰ κορυφὴ δικαίως μὲν τὴν πᾶσαν κατάστασιν ἀποδύρῃ τῆς Ἐκκλησίας· γενναίως δὲ καὶ ὑπὲρ αὐτῆς ~~ἀγωνιζόμενος~~ ἐναθλεῖς λόγοις τε σοφοῖς καὶ θεοφιλέσι ἔργοις ὑπερμαχῶν, καὶ γινόμενος ὀρθότητος ἔρεισμα, καὶ σάλπιγξ τῆς εὐσεβείας ἀκέραιον εἰς παραμυθίαν τῆς Ἐκκλησίας. Καὶ ἔστεινε τοίνυν, ἄνθρωπε τοῦ Θεοῦ, καὶ κατευοδοῦ πορευόμενος ἐν ταῖς ὁδοῖς Κυρίου, καὶ πολλὴν φέρων τὸν καρπὸν ἐν πολλῷ τῷ περικειμένῳ αὐχμῷ, καὶ τὰ πρὸς κόσμησιν τῶν θαυμασίων [illegible] πνευ=

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

μετικοῖς ἐπελθὼν καὶ δραστηρίως ἐνεργῶν· ~~[illegible]~~ ὁρᾷς γὰρ ἐπὶ τῆς
κεφαλῆς, οὗτοι ὁ κλύδων, καὶ ὅσον μεγάλας ἐπῆρε, καὶ ὅσα
τὸ σκάφος τῆς Ἐκκλησίας κυμαίνεται· πῆ μὲν ἐκ τῶν ἔξω-
θεν ἀγρίων ἀνέμων προσρηγνυμένης τῆς τοῦ βίου
θαλάσσης, πῆ δὲ καὶ ὑπ' αὐτῶν πολλάκις τῶν
ἐμπλεόντων ἐπαυξομένου τοῦ ταράχου· οἱ μὲν
γὰρ αὐτῶν ἀτακτοῦντες αὐτοί τε διωθούμενοι ἀλλήλους καὶ τοῖς
ἐνεργοῦσι ναύταις γινόμενοι ἐμποδών, οἱ δέ τινες
ἐρρύσιν ὅλως, εἰ ῥέγχοντες ἐπινύττοντες (οἷα καὶ
οἱ φίλοι ἡμῶν Ἑπτανήσιοι, αἱ χρησταὶ τῆς Ἐκκλησίας
ἐλπίδες, καθεύδουσι σιωπῶντες· ἐξόχως γάρ μοι ἀλλ'
περὶ φίλων ἀλγύνει πρὸς τὴν ἱεράν σου ψυχὴν ἐξομολογή-
σασθαι ~~[illegible]~~ τί δ' ἐφάνη τις
μέχρι σήμερον ὁ λόγον, ὁ διατριβήν, ὁ συγγραφὴν γενεῖ-
αν ἐπὶ ἐν Κερκύρᾳ, ἢ τῇ ἐξ ἄλλης χώρας τῆς φωτεινῆς ἡμῶν
Πλειάδος, ἐκδεδωκώς περὶ τῆς πασχούσης Ἐκκλησίας!). Ἀλλὰ μεγάλαι
πάντοτε καὶ ἄφατοι καὶ ἀνείκαστοι τοῦ Νυμφίου τῆς Ἐκκλησίας
αἱ δωρεαί, καθ' ἑκάστην καὶ γενικῶς καὶ ἰδικῶς [illegible]
μένων τοὺς ἀξίους αὐτοῦ θεράποντας καὶ τῷ θείῳ αὐτοῦ θελή-
ματι προθύμως ὑπείκοντας. Καὶ τοιοῦτον ἡμῖν ἀνέδειξεν
ἐν τῷ παρόντι χειμῶνι κυβερνήτην ἄριστον καὶ σοφὸν
καὶ φρονίμως ἐγρηγορότα, τὸν Παναγιώτατον Δεσπότην
καὶ Ποιμενάρχην· ὅς εὐθὺς ἐπιτραπεὶς τοὺς οἴακας τῆς
μεγάλης νηὸς θαρραλέως αὐτὴν διεξάγει, καταπαύων
τὰς τρικυμίας, καὶ πρὸς τὴν βίαν τῶν ἀντιπάλων
ἀνέμων ἀντέχων, καὶ διά τε λόγων διά τε γραμμά-
των τοῖς ἐγγύς, τοῖς πόρρω συγγινόμενος, διεγείρων, παρορμῶν
τοὺς ἐμπλεόντας, καὶ ταῖς πανηγύρεσιν αὐτοῦ προσευχαῖς
καὶ αὐτὸν τὸν Κύριον ἐξυπνίζων, ἵνα διατάξῃ "ἐπι-
τιμήσῃ τῷ ἀνέμῳ καὶ τῇ θαλάσσῃ". Καὶ ταῦτα μὲν
τοιαῦτα. Τὰ δ' ἐμὰ πολύ, μᾶλλον δὲ τοῦ παντὸς ἀπο-
λείπονται, ὃ ὡς αὐτὸς ὑπέλαβες ὑπὸ τῆς ἀγάπης δεικνύων
ἀδελφὲ πεφιλημένε. Εὐχαριστῶ μὲν γὰρ καὶ αὐτὸς τὸ κατὰ δύναμιν (εἴ τι δύ-
ναται γέρων καὶ ψυχῇ καὶ σώματι νοσηρός), θεραπεύειν
τινὰς προθυμούμενος ὑπάγειν εἰς τὰ ῥήγματα τῆς
Ἐκκλησίας, καὶ θαρρύνων τὰς καρδίας τῶν γνησίως
ὡρμημένων πρὸς τὴν ποθεινὴν μετὰ τῆς Μητρὸς κοι-
νωνίαν καὶ συναφήν· ἀλλὰ μεγάλαι μὲν ὑπάρχουσαι
δυσκολίαι, πυκνοὶ δὲ καὶ ὀξεῖς ἀναφύονται σκόλοπες·
καὶ "καρτερῶ ὡς ἰτίκτουσα" (τὸ προφητικόν) ἀεὶ μὲν
τοῦ κοινῇ συμφέροντος ἐπιθυμῶν, ἀεὶ δ' ἀποτυγχάνω
νων, διὰ τὰς ἁμαρτίας μου, ὅταν γὰρ ἐπιδῶ
πρὸς τὰς συνεχεῖς τοῦ τόπου τούτου συμφορὰς
(τὰς πνευματικὰς λέγω μόνον), καὶ τὰς σύγχυσιν
τῶν πολλῶν πολλαχόθεν ἐγειρομένων θορύβων,
ἀναμετρήσω δὲ καὶ τὴν ἐμὴν ἄκαρπον αὐθέντη-
αν, τότε ἀλλ' ὁ κοινὸν [illegible] θέλω ὑποχωρεῖν
τὴν ἐνταῦθα μου παροικίαν, ἵνα παλαιὰς ἁμαρτίας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ